

บทที่ 5

สรุป อภิปรายและข้อเสนอแนะ

การศึกษา เรื่อง ความคิดเห็นของบุคลากรต่อการดำเนินงานด้านงบประมาณรายจ่ายของ
องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม สามารถสรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการดำเนินงานด้านงบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการดำเนินงานด้านงบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามระดับการศึกษา และตำแหน่ง
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

สมมติฐานการศึกษา

1. ระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการดำเนินงานด้านงบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับปานกลาง
2. บุคลากรที่มีระดับการศึกษา และตำแหน่งแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษา

1. ประชากร

ในการศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาจากประชากรทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำงบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม จำนวนทั้งสิ้น 71 คน

2. เครื่องมือในการศึกษา

เครื่องมือในการศึกษานี้เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของบุคลากรขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำงบประมาณ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านงบประมาณรายจ่าย รวม 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนเตรียมงบประมาณ ขั้นตอนอนุมัติงบประมาณ และขั้นตอนบริหารงบประมาณ โดยแบ่งระดับการดำเนินงานเป็นมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ท มี 5 ระดับ โดยค่าแต่ละระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการจัดทำงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

จากการนำแบบสอบถามไปหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา โดยอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและแก้ไข จึงนำไปหาค่าความเชื่อมั่นจากประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ตัวอย่าง โดยการหาค่าคงที่ภายในโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.88

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษานี้ผู้ศึกษาวิเคราะห์ใช้คอมพิวเตอร์โดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการรวบรวมประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการ ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาแยกตามระดับการศึกษา และตำแหน่ง
2. นำแบบสอบถามตอนที่ 1 ไปแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ
3. นำแบบสอบถามตอนที่ 2 มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้
4. วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการดำเนินงานด้านงบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำผลการวิเคราะห์ที่ได้มาไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย เพื่อหาระดับการดำเนินงานด้านงบประมาณรายจ่าย
5. เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการดำเนินงานด้านงบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามระดับการศึกษา และตำแหน่ง โดยหาค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) มาเปรียบเทียบกัน

6. การวิเคราะห์เพื่อค้นหาข้อเสนอแนะในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายของ องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา แล้วนำมาแจกแจงความดี นำเสนอเชิงพรรณนา

สรุปผลการศึกษา

การศึกษา ความคิดเห็นของบุคลากรต่อการดำเนินงานด้านงบประมาณรายจ่ายของ องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ผู้ศึกษาจะได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 70.40 รองลงมามีระดับการศึกษาอยู่ในระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 15.50 และมีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 14.10 และตำแหน่งส่วนใหญ่เป็นข้าราชการการเมือง จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 50.70 รองลงมาเป็นข้าราชการประจำ จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 49.30

2. ความคิดเห็นของบุคลากรต่อการดำเนินงานด้านงบประมาณรายจ่ายของ องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทั้ง 3 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก ไปหาน้อย ได้แก่ ขั้นตอนการบริหาร ขั้นตอนการเตรียมงบประมาณ และขั้นตอนการอนุมัติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่าดังนี้

2.1 ขั้นตอนการเตรียมงบประมาณ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากจำนวน 7 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลางจำนวน 1 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก ไปหาน้อย 5 ลำดับแรก ดังนี้ การจัดเตรียมงบประมาณมีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาของชาติ การจัดเตรียมงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม มีการวางแผนอย่างเป็นขั้นเป็นตอนเสมอ แนวทางและนโยบายการจัดทำงบประมาณประจำปีของ องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล แผนงานที่ปฏิบัติส่วนใหญ่ มาจากความคิดเห็นของประชาชน โครงการที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามจะ ดำเนินการ ได้จัดวางตามลำดับความสำคัญ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด วงเงินที่ขอตั้งในแต่ละโครงการมีความเหมาะสม

2.2 ขั้นตอนการเตรียมงบประมาณ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากจำนวน 6 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลางจำนวน 2 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 5 ลำดับแรก ดังนี้ การพิจารณาอนุมัติแผนงาน / โครงการ ในงบประมาณ ประจำปีของฝ่ายที่เกี่ยวข้องคำนึงถึงผลประโยชน์ของประชาชน คำชี้แจงรายละเอียดร่าง ข้อบัญญัติงบประมาณมีรายละเอียดเพียงพอต่อการพิจารณาของสภาองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดมหาสารคาม การอนุมัติใช้เงินงบประมาณการตรวจสอบเป็นไปได้ง่าย เอกสารร่าง ข้อบัญญัติงบประมาณที่ต้องให้ผู้มีอำนาจอนุมัติ มีรายละเอียดเหมาะสม ฝ่ายบริหาร ได้ชี้แจง แผนงาน / โครงการที่บรรจุไว้ในร่างงบประมาณรายจ่ายให้แก่สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด มหาสารคามอย่างเป็นที่พอใจ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การพิจารณาอนุมัติแผนงาน / โครงการของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม อาศัยข้อมูลในงบประมาณที่ผ่านมา ประกอบการพิจารณาด้วยเสมอ

2.3 ขั้นตอนการบริหารงบประมาณ พบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน 7 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลางจำนวน 3 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 5 ลำดับแรก ดังนี้ องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ได้ออกใบเสร็จรับเงินให้แก่ผู้ที่ได้รับ มอบเสมอ ข้อบัญญัติงบประมาณประจำปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ได้ ประกาศให้ประชาชนในพื้นที่ทราบทุกครั้ง เมื่อสิ้นปีงบประมาณ มีการจัดทำรายงานการใช้งบประมาณพร้อมประกาศให้ประชาชนในพื้นที่ทราบเสมอ มีการจัดทำรายงานการติดตาม ประเมินผลแผนงาน/โครงการเสนอให้สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามทราบ การจัดซื้อ / จัดจ้างเป็นไปตามระเบียบระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด การเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายเพื่อการพัฒนา มีขั้นตอนที่เหมาะสม

3. ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการดำเนินงานด้าน งบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม จำแนกออกเป็นลำดับ ดังนี้

3.1 ระดับการศึกษา พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีมีค่าเฉลี่ยสูงเป็น ลำดับหนึ่ง รองลงมาคือ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี และผู้สำเร็จการศึกษาสูงกว่า ระดับปริญญาตรี เป็นลำดับสุดท้าย เมื่อจำแนกเป็นรายด้านทั้ง 3 ด้าน พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษา ระดับปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมา คือ ผู้สำเร็จการศึกษา ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี และสุดท้าย คือ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี

3.2 ตำแหน่ง พบว่า ข้าราชการประจำ มีความคิดเห็นสูงกว่าข้าราชการการเมือง ทั้งโดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

4. ข้อเสนอแนะของบุคลากรต่อการดำเนินงานด้านงบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม จำแนกเป็นรายด้าน ดังนี้

ขั้นการเตรียมงบประมาณ ควรจำแนกตามประเภทและความจำเป็นตามสภาพแต่ละพื้นที่ ควรสำรวจความคิดเห็นและความต้องการของประชาชนและนโยบายของรัฐบาลก่อนตัดสินใจ

ขั้นการอนุมัติงบประมาณ ควรพิจารณาโครงการ โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม ผู้มีอำนาจอนุมัติข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายควรพิจารณาให้เร็วขึ้น

ขั้นการบริหารงบประมาณ ควรจัดลำดับความสำคัญของโครงการก่อนนำไปดำเนินการทุกครั้ง ควรใช้งบประมาณอย่างประหยัด

อภิปรายผล

จากผลการศึกษา ความคิดเห็นของบุคลากรต่อการดำเนินงานด้านงบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ผู้ศึกษาได้นำมาอภิปรายผล ดังนี้

สมมุติฐานที่ 1 ระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการดำเนินงานด้านงบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับปานกลาง

จากผลการศึกษา พบว่า การดำเนินงานด้านงบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทั้ง 3 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านขั้นตอนการบริหารงบประมาณ ด้านขั้นตอนการเตรียมงบประมาณ และด้านขั้นตอนการอนุมัติงบประมาณ จากผลการศึกษาดังกล่าวไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดเตรียมงบประมาณมีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาของชาติ มีการวางแผนอย่างเป็นขั้นเป็นตอนเสมอ การพิจารณาอนุมัติแผนงาน / โครงการ ในงบประมาณรายจ่ายของฝ่ายที่เกี่ยวข้องคำนึงถึงผลประโยชน์ของประชาชน คำชี้แจงรายละเอียดร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายมีรายละเอียดเพียงพอต่อการพิจารณาของสภาฯ มีการออกใบเสร็จรับเงินให้แก่ผู้ที่ได้รับมอบเสมอ และข้อบัญญัติงบประมาณประจำปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามได้ประกาศให้ประชาชนในพื้นที่ทราบทุกครั้ง ประกอบกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามได้มีการปรับปรุงและพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา มีการจัดส่งข้าราชการการเมือง

และข้าราชการประจำเข้ารับการศึกษาอบรมเพื่อเพิ่มศักยภาพ และความรู้ในด้านการจัดทำงบประมาณ และมีโครงการความร่วมมือกับกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นและสถาบันการศึกษาในการพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่อยู่เสมอ ผลการศึกษาสอดคล้องกับ นที มูลสมบัติ (2550 :80-81) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า การดำเนินงานตามกระบวนการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวม และเป็นรายด้าน อยู่ในระดั้มาก สอดคล้องกับไพบุลย์ ปัดดาทุม (2550 : 78-91) ที่ได้ศึกษาความรู้เกี่ยวกับกระบวนการงบประมาณของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดหนองคาย พบว่า ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการงบประมาณของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก และไม่สอดคล้องกับสิทธิชัย หมั่นเรียน (2550 : 78-82) ที่ได้ศึกษา ความรู้ในการบริหารงานงบประมาณของฝ่ายบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดหนองคาย พบว่า ความรู้ในการบริหารงบประมาณของฝ่ายบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดหนองคาย โดยรวมมีความรู้อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ไม่สอดคล้องกับสิริรัตน์ จันทร์สิทธิ์ (2549 : 192-195) ที่ได้ศึกษา ประสิทธิภาพการจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่มีผลต่อความพึงพอใจของประชาชน พบว่า ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริหารจัดการงบประมาณองค์การบริหารส่วนตำบลภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

สมมุติฐานที่ 2 บุคลากรที่มีระดับการศึกษา และตำแหน่งแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกัน จากผลการศึกษา พบว่า

บุคลากรที่มีระดับการศึกษาและตำแหน่งแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกัน จากผลการศึกษาดังกล่าวจึงเป็นไปตามสมมุติฐานที่กำหนดไว้

ทั้งนี้อาจเป็นไปได้ว่า ระดับการศึกษาและตำแหน่งงานจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับ การดำเนินงานด้านงบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม บุคลากรที่มีตำแหน่งเป็นข้าราชการประจำมีลักษณะงานที่สัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณทุกขั้นตอนอย่างใกล้ชิด ซึ่งถือได้ว่าเป็นผู้ปฏิบัติ ส่วนบุคลากรที่มีตำแหน่งที่เป็นข้าราชการการเมืองจะเข้าไปเกี่ยวข้องในเฉพาะขั้นตอนการอนุมัติงบประมาณว่าในแต่ละโครงการอยู่ในพื้นที่ของตนเองและตัวเองได้รับประโยชน์หรือไม่ ปราบฎตามตารางที่ 8 ค่า μ ของข้าราชการ

ประจำจะมากกว่าข้าราชการการเมือง และในส่วนของระดับการศึกษาแตกต่างกัน อาจเป็นเพราะบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำงบประมาณส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี และสูงกว่าระดับปริญญาตรีมากกว่าระดับต่ำกว่าปริญญาตรี บุคลากรที่การศึกษาแตกต่างกันย่อมส่งผลให้ความคิดแตกต่างกัน การศึกษาส่งผลให้เกิดทัศนคติที่แตกต่างกัน เนื่องจากระดับการศึกษาเป็นตัวบ่งชี้ถึงระดับทางความคิด ระดับการเรียนรู้ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อระดับความคิด ผลการศึกษาสอดคล้องกับไพบูลย์ ปัทมาทุม (2550 : 78-91) พบว่า ความรู้เกี่ยวกับงบประมาณของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดหนองคาย ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ สอดคล้องกับสิทธิชัย หมั่นเรียน (2550:78-82) พบว่า ฝ่ายบริหารที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ทั้งอย่างที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

จากผลการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรต่อการดำเนินงานด้านงบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม เพื่อให้นำไปประยุกต์ใช้ในการจัดทำงบประมาณต่อไป ดังนั้น ควรดำเนินการ

1.1 วงเงินที่ขุดตั้งในแต่ละโครงการควรมีความเหมาะสม

1.2 ควรมีการจัดอบรมเพิ่มพูนความรู้ด้านงบประมาณให้แก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำงบประมาณอย่างสม่ำเสมอ

1.3 การพิจารณาอนุมัติแผนงาน / โครงการของสภา ฯ ควรอาศัยข้อมูลในปัจจุบันประมาณที่ผ่านมานำมาประกอบประกอบการพิจารณาคัดเลือก

1.4 การเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายเพื่อการพัฒนาควรมีขั้นตอนที่เหมาะสม

1.5 ส่วนราชการต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดควรมีการเบิกจ่ายใช้งบประมาณตามระยะเวลาที่เหมาะสม

1.6 ควรมีการติดตามประเมินผลแผนงาน / โครงการตลอดจนการใช้งบประมาณให้เกิดประสิทธิภาพอยู่เสมอ

1.7 ควรจำแนกตามประเภทของโครงการและความจำเป็นตามสภาพแต่ละพื้นที่

1.8 ควรสำรวจความคิดเห็นและความต้องการของประชาชนและนโยบายของรัฐบาลก่อนตัดสินใจ

- 1.9 ควรพิจารณาโครงการโดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม
- 1.10 ผู้มีอำนาจอนุมัติข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายควรพิจารณาให้เร็วขึ้น
- 1.11 ควรจัดลำดับความสำคัญของโครงการก่อนนำไปดำเนินการทุกครั้ง
- 1.12 ควรใช้งบประมาณอย่างประหยัด

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

ผู้ศึกษาขอเสนอแนะแนวทางสำหรับผู้สนใจศึกษาในครั้งต่อไป ดังนี้

- 2.1 ควรศึกษาความรู้ความเข้าใจของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม
- 2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการจัดทำงบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY